

בשולי החוברת

הפעם מושם הדגש על **אריכות ימים בהקשר הכלכלי והטיפוחי**, לאו דוקא משום שכבר פתרנו את כל יתר השאלות בענף, אלא להפך. ישנה בעיה המלווה את הענף מזה שנים רבות וטרם נמצא לה פתרון מניח את הדעת – הפוריות. ביתר דיוק. פוריות פרונית, כי לגבי העגלות יש משקים שהמצב לא כל כך רע.

הצלחנו לטפח בקר בעל תנובה גבוהה מאד בכל קנה מידה; שכללנו את מכוני החליבה כך שגם הספק וגם טיב החליבה מרשימים כל מבקר בעל בין מבקרת; בשטח ההזנה עברנו לשיטות המהוות קפיצת מדרגה מקצועית וטכנולוגית, מלווה בתוצאות נאות ומכובדות; גידול היונקים עלה על פסים של הבטחת שגר בריא במשך כל תקופת גידולו; הצלחנו לפתח מתקנים וכלי עזר להקלת עומס החום הקיצו המכביד על הפרות; ומעל לכל ובקצב מזורז הולך וגובר, השכלנו להעמיד מערכת דיווח, קליטה ועיבוד נתונים לא רק בתוך המשק הבודד, אלא בהקף ארצי, דבר שמאפשר להתחקות אחר הצלחות הטיפוח, מחד – ואחר מגמות כלכליות ומשקיות, מאידך.

רק בנושא אחד אנו דורכים במקום, ואולי אף נסוגים משנה לשנה – **הפוריות**. כאן לא עוזרת שום התחכמות סטטיסטית. לכל היותר אפשר לנצל שיטות יעילות ונוסחאות חכמות לעיבוד נתונים כדי ללמוד על מגמות ואולי אף על סיבותיהן. אך לא די בהן כדי להוות פתרון, ולו חלקי לבעיית הפוריות. כל עוד אין אנו שולטים בנושא החיוני הזה, נלקה בחסר לגבי הטיפוח, הכלכלה ורווחיות הייצור.

יש לקבוע יעדים מציאותיים, אליהם צריך לשאוף. למשל, בשלב ראשון אחוז ההתעברות של הפרות צריך להיות טוב מ-50%, או במילים אחרות פחות מ-1.8% הזרעות להריון. אצל העגלות חייב להיות הרבה יותר טוב. באופן זה נוכל לשלוט ביתר יעילות על הוצאת פרות על פי אמות מידה שאנו קובעים, ולא להיות נאלצים להסתפק בפרות שבמקרה התעברו בזמן. כמו כן, באופן זה נזכה בשגר שגם הוא תולדה של אמהות מבוררות יותר, ומאחר שלא נהיה זקוקים לשיעור תחלופה כה בלתי סביר ונטול שליטה, נוכל לברר גם בין העגלות את המתאימות לנו ביותר. לדבר זה השלכות מרחיקות לכת על הטיפוח, אך בודאי גם על רווחיות הענף.

ואז יתכן, שאריכות ימיהן של פרוניתנו תהיה משמעותית לגבי קיום הענף במשק ורווחיותו.

מרדכי מלען

המאמרים והמכתבים שמתפרסמים בחוברת זו הם על דעת מחבריהם ואין תוכנם משקף בהכרח את דעת המערכת או מדיניות המ.ב.
אין איזכור שמם של חומרים, מוצרים פרטי ציוד או אף של שיטות תפעול ועבודה מהוות המלצה לגבי השימוש בהם, למעט המקרים בהם נאמר כך מפורשות על ידי גורם שהוסמך לצורך זה על ידי מזכירות המ.ב.